

مادر

در قرآن مجید و روایات، در احسان و نیکی کردن به مادر تاکید بیشتری شده و بعضی از آیات، احساسات و عاطفه انسان را نسبت به مادر به شدت تحریک می‌کند و به او تذکر می‌دهد که لزوم شکرگزاری از مادر، این است که او نه ماه سنگینی تو را تحمل کرده است.

فهرست مندرجات

- ۱ - جایگاه مادر
- ۲ - جایگاه مادر در روایات
- ۳ - جایگاه مادر در قرآن
- ۴ - پانویس
- ۵ - منبع

جایگاه مادر

انسان باید همیشه به یاد داشته باشد که مادر چه سختی‌هایی را در دوران بارداری تحمل می‌کند و در راه حفظ و سلامت او چه فداکاری‌هایی نموده است. حضرت مسیح (علیه‌السلام) اگر چه بدون پدر تولد یافت، در مقام برشمردن افتخارات خود، نیکوکاری نسبت به مادر را ذکر می‌کند، و این خود، دلیل روشنی بر اهمیت مقام مادر است. خداوند در قرآن از زبان عیسی (علیه‌السلام) می‌فرماید: «و برا بوالدتی و لم یجعلنی جبارا شقیبا؛^[۱] خداوند مرا نسبت به مادرم نیکوکار قرار داده و جبار و شقی قرار نداده است».

جایگاه مادر در روایات

گر چه در جهان امروز درباره مقام مادر سخن بسیار گفته می‌شود و حتی در کشور ما روز با شکوهی را به نام روز مادر نامگذاری کرده اند؛ (بیستم جمادی الثانی، روز ولادت فاطمه زهرا (علیها‌السلام)) اما متأسفانه وضع تمدن ماشینی چنان است که رابطه پدران و مادران را از فرزندان خیلی زود قطع می‌کند. در معارف اسلامی، اهمیت فوق العاده‌ای به مقام مادر داده شده است. حتی در کتاب وسائل بابی به این امر اختصاص داده شده به نام: «باب استحباب الزیاده فی بر الام علی بر الاب».^[۲]

از امام صادق (علیه‌السلام) روایت شده است: جاء رجل الی النبی (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) فقال: «یا رسول الله! من ابر؟»، قال: «امک»، قال: «ثم من؟»، قال: «امک»، قال: «ثم من؟»، قال: «امک»، قال: «ثم من؟»، قال: «امک»، قال: «ثم من؟»، قال: «امک».^[۳]

مردی خدمت پیامبر (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) آمد و عرض کرد: «ای رسول خدا! به چه کسی نیکویی کنم؟». فرمود: «به مادرت»، عرض کرد: «بعد از او به چه کسی؟» فرمود: «به مادرت»، بار سوم عرض کرد: «بعد از او به چه کسی؟» فرمود: «به مادرت»، در چهارمین بار که این سؤال را تکرار کرد فرمود: به پدرت. در حدیث دیگری آمده است که جوانی برای شرکت در جهاد، (آنجا که جهاد واجب عینی نبود) نزد پیامبر (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) آمد. حضرت به او فرمود: «الک والدة؟»، قال: «نعم»، قال: فالزمها فان الجنة تحت قدمها.^[۴] (فرمود) آیا مادری داری؟ عرض کرد: «آری» فرمود: در خدمت مادرت باش که بهشت زیر پای مادران است.

جایگاه مادر در قرآن

خداوند در قرآن به زحمات فوق العاده مادر اشاره می‌کند و می‌فرماید: «و وصینا الانسان بوالدیه حملته امه وهنا علی وهن؛^[۵] ما به انسان درباره پدر و مادرش سفارش کردیم مادریش او را با زحمت روی زحمت حمل کرد». مادران در دوران بارداری، دچار سستی و ضعف می‌شوند؛ زیرا از عصاره بدن آنان جنین پرورش می‌یابد. به همین دلیل، مادران در دوران بارداری، گرفتار کمبود انواع ویتامینها می‌شوند. خداوند در جای دیگر می‌فرماید: «والوالدات یرضعن اولادهن حولین کاملین؛^[۶] مادران، فرزندان خود را دو سال تمام، شیر می‌دهند». حق شیر دادن در دو سال شیرخوارگی، مخصوص مادر است و او از کودک خود نگهداری می‌کند. تغذیه جسم و جان نوزاد در این مدت، با شیر و عواطف مادر، پیوند ناگسستنی دارد و حق نگهداری و سرپرستی را بر عهده او گذارده است.

پانویس

۱. ↑ مریم/سوره ۱۹، آیه ۲۳.

۲. ↑ شیخ حر عاملی، محمد بن حسن، وسائل الشیعه، کتاب النکاح، ابواب احکام الاولاد، باب ۹۴، ج ۱.

۳. ↑ شیخ حر عاملی، محمد بن حسن، وسائل الشیعه، کتاب النکاح، ابواب احکام الاولاد، باب ۹۴، ج ۱.

۴. ↑ نراقی، مهدی بن ابی ذر، جامع السعادات، ج ۲، ص ۲۷۶.

۵. ↑ لقمان/سوره ۳۱، آیه ۱۴.

۶. ↑ بقره/سوره ۲، آیه ۲۳۳.

